

Kvinnliga akademiker i Åboland; internationellt aktiva

Föreningen i Åbo blev den sjunde ”lokalföreningen” i Finlands Akademiska Kvinnors Förbund då den grundades i april 1945 under namnet, Akademiskt bildade kvinnor i Åboland. Till ordförande valdes magister Marianne Holmberg, bibliotekarie vid Åbo Akademis bibliotek. Det var antagligen också hon som var sammankallare och initiativtagare till det första mötet. 108) Bland de första medlemmarna fanns många som studerat vid Åbo Akademi, eller var knutna till Akademien som lärare och forskare. Många läroverkslärare var med i den första medlemsförteckningen. Vilket var ganska naturligt eftersom det fanns fyra läroverk i Åbo. Det är uppenbart att föreningen fyllde ett behov för kvinnliga akademiker att komma samman efter krigstidens tunga år. Trots ransoneringen och bristen på livsmedel samlades man för att höra föredrag och umgås över en kopp te och ”egna enkla smörgåsar” som det stod i annonserna.

Under de 10 första åren präglades verksamheten av det enorma behovet att få kontakter med omvärlden, att få se, höra och ta del av berättelser om resor och själva få resa och ta emot utländska gäster.

Ur mötesprotokollen skymtar utländska gäster rätt ofta under de första åren. De flesta kom från Sverige, men också från USA, Norge, Danmark och Italien. Naturligt nog var kontakterna till stadens vänort Göteborg, livligast. Kontakterna bestod även av gåvopaket med kläder och det efterlängttade kaffet. Trots knappheten i Finland svarade också damerna i Åbo på ett upprop från Förbundet i Helsingfors om att samla ihop till gåvopaket för internerade kvinnliga akademiker och *displaced persons* i Europa. En av mottagarna var den estniska ekonomen Vanda Ragina som tackade Kvinnliga akademiker i Åboland med ett brev. Ytterligare ett paket med mat och kläder sändes till henne. Nya nödsignaler om behov av hjälp kom år 1956 -57, från *Verbund der Akademikerinnen Österreichs*. Förbundet i Österrike gav hjälp och stöd till de ungerska akademiker som flytt från upproret i Budapest till Wien. I Åbo samlade medlemmarna in c. 80kg förnödenheter, kläder, konserver och toalettartiklar som sändes till de österrikiska akademikerna. De tackade med ett brev till ordförande Gunvor Söderling.

På 1950-talet blev det möjligt att resa utomlands, speciellt inom Europa. Reseberättelser med bilder, som medlemmarna höll vid föreningens möten, blev alltid mycket uppskattade. Senare vidgades vyerna ytterligare då reseminnen från Japan, Kina och USA stod på programmet.

I början av 1970-talet började Kvinnliga akademiker i Åboland stöda flickor i U-länderna genom att engagera sig för fadderbarnsverksamhet. Föreningen har under årens lopp haft sammanlagt 7 fadderbarn i Afrika, Indien och i Sri Lanka. Stödet har fortsatt tills flickorna gått ur skolan och fått ett yrke. Kontakten, per brev, med en del av flickorna har varit livlig och givit medlemmarna en insyn i U-lands flickors och unga kvinnors svåra situation. Innevarande år, 2013, har en flicka i Uganda utsetts till nästa fadderbarn.

Föreningen har också under årens lopp stött FN's organisation UNIFEM. Stödet har kanaliserats genom det så kallade FIVE-O projektet, som är gemensamt för affärs- och yrkeskvinnor, soroptimister, zontor, International Council of Women och IFUW, som Kvinnliga akademiker tillhör. Inom ramen för FIVE-O arrangeras tillsammans i Åbo ett Kvinnodags - seminarium vars intäkter går till kvinnor i u-länder. Det är ett fint tillfälle att lära känna och samarbeta med kvinnor från olika yrkesgrupper i staden.

Bild: Kvinnliga akademiker i Åboland, 2005,55

Alice Mugambi, Kenya, tar emot sitt betyg.

Fadderbarn 1983-1992

Samarbetet med lokalföreningen *Turun Akateemiset Naiset ry*, (TAN) har under åren tagit sig många uttryck. Föreningarna har inbjudit varandra till intressanta föredrag eller besök av gäster. Under åren har också lokala samarbetsprojekt genomförts. Ett sådant var att förbättra fängelset Kakolas bibliotek och anskaffandet av nya böcker till det.

Tillsammans med TAN har kvinnliga akademiker starkt tagit ställning för kvinnliga präster och mot kvinno våld.

Befrielsen av de Baltiska staterna gav oss ett nära och behjärtansvärt mål för vår hjälpsamhet. Våren 1993 startades en frivillig insamling tillsammans med TAN till förmån för Estlands kvinnliga akademiker. Med de insamlade medlen finansierades deras medlemsavgifter till IFUW. Till Tartu klubben skickades skrivmaterial, laboratorieutrustning och böcker.

En ny verksamhet på lokalplanet startades i januari 1996 då TAN och vår förening bjöd in sina medlemmar till Lunch - träffar. De månatliga träffarna i *Restaurang Koulu*, med korta inledningar följda av diskussion blev genast populära och samlar 15-25 deltagare per gång.

Många föreningar inom Förbundet har troligen någon gång drabbats av det som Kvinnliga akademiker i Åboland råkade ut för i början av 1990-talet, nämligen att föreningens verksamhet var hotad, en liten trogen skara kom till mötena, men ingen vill åta sig styrelseposter. Tack vare att två eldsjälar, Ingegerd Granberg och Carita Martin, ställde upp, räddades föreningen. Sedan dess har aktiviteten varit stabil, verksamheten har hittat delvis nya banor och under de senaste 3 åren har nya unga medlemmarna anslutit sig. Medlemsantalet har hållit sig kring 45. För att aktivera medlemmarna i Åboland, utanför Åbo stad, har föreningen ordnat några månadsmöten med program i Pargas. Ett nytt initiativ är Lunchträffar i Pargas, utan anföranden eller program, enbart för nöjet att träffas.

Föreningens utfärder i maj, en kär tradition, har fört oss till Kimitoön, Nådendal och Reso.

En helt ny verksamhetsform är under planering. Den riktar sig till unga akademiska kvinnor, som nyligen blivit mammor. Under moderskapsledigheten kunde de ha både nytta och glädje av att träffa andra i samma situation.

Föreningens julfester har ofta av tradition hållits hemma hos någon medlem och varit välbesökta. Numera är det rätt sällsynt med så stora lägenheter att alla får plats vid borden och därför har andra lösningar varit nödvändiga. En serie tema- julfester har inletts där olika kulturers julfirande presenterats, följd av maträtter från det landet, bla. Har Kina och Indien presenterats

De ordinarie månadsmötena hålls vanligen i olika fastigheter i anslutning till Åbo Akademi. Föredragshållare från vitt skilda områden har under åren gett en inblick i sitt specialområde eller forskning. Blandningen av seniorer och unga i vår förening ger upphov till livliga diskussioner över åldersgränserna. En ung teolog uttryckte det så här ” *det bästa med ”Akkorna”(Kvinnliga akademiker), är att bli bekant med så många äldre och med kvinnor från olika yrkesområden* ”.